

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE

GIREIDI 12

TSHIVENDA LUAMBO LWA U ENGEDZA LWA U THOMA (FAL)

BAMMBIRI LA VHUVHILI (P2)

LARA 2009

MARAGA: 70

TSHIFHINGA: awara 2

Bammbiri ili li na masiatari a 17.

PFESANI

Vhalani ndaela dzi tevhelaho nga vhuronwane ni sa athu u fhindula mbudziso:

1. Ni songo lingedza u vhala bammbiri lothe. Tolani siatari la ZWI RE NGOMU ni swaye nomboro dzo disendekaho kha bugu dze na guda iwaha uno. Nga murahu, ni vhale dzimbudziso uri ni kone-ha u fhindula idzo dzine na funa.
2. Bammbiri lo vhumbwa nga khethekanyo NNA:

KHETHEKANYO YA A: Nganea	(35)
KHETHEKANYO YA B: Dirama	(35)
KHETHEKANYO YA C: Nganeapfufhi	(35)
KHETHEKANYO YA D: Vhurendi	(35)
3. Tevhedzani ndaela dzo iwawaho mathomoni a khethekanyo iwe na iwe nga vhuronwane.
4. Fhindulani mbudziso u bva kha khethekanyo MBILI dzo fhelela, mbudziso NTHIHI-NTHIHI u bva kha INWE NA INWE ya idzo khethekanyo MBILI. (Kha KHETHEKANYO YA D: Vhurendi, ni fhindule mbudziso MBILI). Shumisani mutevhe wa u sedzulusa uri ni thusee.
5. Nomborani phindulo dza u nga ndila ye mbudziso dza nomborwa ngayo.
6. Thomani khethekanyo INWE na INWE kha siatari LISWA.
7. Iwalani nga vhudele, nahone zwi no vhalea.
8. Ndangatshifhinga yo anganyiwaho: Shumisani minetse i re henefho kha 60 kha khethekanyo iwe na iwe.
9. Vhulapfu ha mbudziso ndapfu: Maipfi a u bva kha 250 u swika kha 300.

ZWI RE NGOMU

Ni fanela u fhindula mbudziso MBILI ni tshi khou shumela maraga dza 70, hu fhindulwa mbudziso NTHIHI kha lushaka luñwe na luñwe lwa bugu dze na vhala.

KHETHEKANYO YA A: NGANEA: U TSHILA NDI U VHONA – RN MADADZHE Fhindulani mbudziso NTHIHI inwe na inwe.		
MBUDZISO 1: <i>U tshila ndi u vhona</i>	Mbudziso ndapfu	Maraga: 35
KANA		
MBUDZISO 2: <i>U tshila ndi u vhona</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 35
KANA/NA		
KHETHEKANYO YA B: DIRAMA: FINDINKODO – TT Mudau Fhindulani mbudziso NTHIHI inwe na inwe.		
MBUDZISO 3: <i>Findinkodo</i>	Mbudziso ndapfu	Maraga: 35
KANA		
MBUDZISO 4: <i>Findinkodo</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 35
KANA/NA		
KHETHEKANYO YA C: ZWA VHUTSHILO – NA Milubi na LL Mafenya Fhindulani mbudziso NTHIHI inwe na inwe.		
MBUDZISO 5: <i>Ai! Ndi mini?</i>	Mbudziso ndapfu	Maraga: 35
KANA		
MBUDZISO 6: <i>Wo mu nonela</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 35
KANA/NA		
KHETHEKANYO YA D : VHURENDI Fhindulani mbudziso MBILI dziñwe na dziñwe.		
MBUDZISO 7: <i>Ri londe haya hashu</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 17½
KANA/NA		
MBUDZISO 8: <i>Mukosi wa luaviavi</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 17½
KANA/NA		
MBUDZISO 9: <i>Bafanabafana</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 17½
KANA/NA		
MBUDZISO 10: <i>Tshelede</i>	Mbudziso pfufhi	Maraga: 17½

MUTEVHE WA U SEDZULUSA

KHETHEKANYO	MBUDZISO	TSHIVHALO TSHA MBUDZISO TSHO TEAHO	√
A: Nganea (mbudziso ndapfu KANA pfufhi)	1 – 2	1	
KANA/NA			
B: Dirama (Mbudziso ndapfu KANA pfufhi)	3 – 4	1	
KANA/NA			
C: Nganeapfufhi (Mbudziso ndapfu KANA pfufhi)	5 – 6	1	
KANA/NA			
D: Vhurendi	7 – 10	2	

KHETHEKANYO YA A: NGANEA

U TSHILA NDI U VHONA – RN Madadzhe

Fhindulani mbudziso NTHIHI kha idzo dzi re afho fhasi.

MBUDZISO 1 (Mbudziso ndapfu)

Mulaedza muhulwane buguni iyi ndi ufhio? Talutshedzani ni tshi tikedza nga mafhungo a wanalaho buguni iyi.

[35]

KANA

MBUDZISO 2 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni kone u fhindula mbudziso dzi a tevhelaho:

Mashudu u pfa zwe Ndatiso a amba, ho ngo tsha lengalenga, o mbo di gidimela goloini yawe. A i ritha a mbo di vha o livha mudini wa Maria.

"Maria a nga vha a tshi khou ntshuma mini? Hafhu ro funana u bva kale? Kani u khou vhona ndi si na maimo a ntha? Kani u khou vhona ndi tshi tou vha mabalane muvhusoni? Kani u khou vhona ndi tshi khou gidima nga tshikorokoro tsha kalekale?"

Hu sa athu na u fhela tshifhinga tshilapfu, Mashudu a vha a tshi ri o wa mudini wa Maria. Vhunga na gethe yo vha i songo valwa, o mbo di ya a paka goloi yawe nga ngei murahu. "Matsina maambiwa ndi one. Mashudu u ralo nga u vhona goloi ya Mpho. Ndatiso, izwo o vha a tshi khou mmbudza ngoho. Litshani ndi khokhonye." Kukhokhonyele kwa hone, ndi kwa muthu o sinyuwaho. "Maria! Maria!" muvhidzeleli ndi Mpho.

"Ndi mini? Ndi mini Mpho?" Maria u aravha nga ipfi line la tou pfala zwauri ndi la muthu a re na khofhe. "Ndi khou pfa hu na muthu ane a khou khokhonya. A nga vha e nnyi?"

- 2.1 Hu na vhushaka-de vhukati ha Ndatiso na Mashudu? (1)
- 2.2 Hu na vhushaka-de vhukati ha Mashudu na Maria? (1)
- 2.3 Mashudu o vha a tshi shuma mini? (1)
- 2.4 Mushumo we Mpho a gudela wone ndi ufhio? (1)
- 2.5 Mushumo wa Maria ndi ufhio? (1)
- 2.6 Ho bvelela mini nga murahu ha musu Maria o no vula vothi? Bulani ZWIVHILI. (4)

- 2.7 Mafhungo aya a khou bvelela ngafhi? (1)
- 2.8 U ya nga ha kuhumbulele kwa Mashudu hu na zwine Maria a khou mu litshela zwone. Ndi zwifhio? Bulani ZWIRARU. (6)
- 2.9 Ndi zwifhio zwe Mashudu a vhudzwa nga Ndatiso? (2)
- 2.10 Nga murahu ha musu o vhudzwa ayo mafhungo o ita mini? (1)
- 2.11 'Tshikorokoro' ndi mini? (2)
- 2.12 Ndi ngani Maria o funana na Mpho? Bulani ZWIVHILI. (4)
- 2.13 Ndi ngani Maria a songo hana u vula vothi musu Mashudu a tshi khou khokhonya? (2)
- 2.14 Mpho na Mashudu vho vha vha tshi divhana? Tikedzani phindulo yanu. (2)
- 2.15 Ndatiso ni mu dzhia sa mubvumbedzwa-de nganeani iyi? Tikedzani phindulo yanu. (3)
- 2.16 Arali ho vha hu inwi Mashudu, ni vhona unga no vha ni tshi do ita mini? (3)
[35]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO IYI YA A: 35

KANA/NA

KHETHEKANYO YA B: DIRAMA

FINDINKODO – TT Mudau

Fhindulani mbudziso NTHIHI kha idzo dzi re afho fhasi.

MBUDZISO 3 (Mbudziso ndapfu)

Muñwali o kona u gumafhi u bvedza vhatambi vhahulwane ñiramani iyi? [35]

KANA

MBUDZISO 4 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni kone u fhindula mbudziso dzi a tevhelaho:

Aiwaa, nndwa yashu zwino ndi ya u fhungudza vhugevhenga na u lusa u sika mishumo kha vhadzulapo. Ndayotewa ya shango ñashu yo fhela. Ndi ñone ifa ña vhana vha vhana vhashu. Ndaa.

- 4.1 Mafhungo ayo o ambiwa nga nnyi? (1)
- 4.2 Muambi o vha a tshi khou amba na nnyi? (1)
- 4.3 Ho vha ho bvelela mini zwine zwa ñokonya muambi uri a ambe ayo mafhungo? (3)
- 4.4 Uyo muambi o vha e na vhuimo-ñe kha zwa polotiki? (2)
- 4.5 Bulani madzina mararu a vharangaphanda vha madzangano a polotiki o bulwaho buguni iyi, ni dovhe ni bule na madzangano avho. (6)
- 4.6 Ndayotewa ndi mini? ñalutshedzani nga vhudalo. (4)
- 4.7 Bulani zwithu zwiñanu zwine arali inwi no vha ni murangaphanda kana muphuresidennde wa shango no vha ni tshi nga itela lushaka zwone. (5)
- 4.8 RDP ndi mini? (2)
- 4.9 Ndi ngani uyo muambi o vha a tshi khou amba nga ha u sikela vhadzulapo mishumo? (3)
- 4.10 Murangaphanda wavhudi u vhonala nga mini? ñalutshedzani. (3)

- 4.11 Arali inwi no vha ni Muphuresidennde Vho-Muthumukhulu no vha ni tshi do ita mini u langa nyimele i re kha dirama iyi? Talutshedzani. (3)
- 4.12 "Apartheid" yo ambiwaho kha dirama iyi ndi ifhio? (2)
[35]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO IYI YA B: 35

KANA/NA

KHETHEKANYO YA C: NGANEAPFUFHI

ZWA VHUTSHILO – NA Milubi na LL Mafenya

Fhindulani mbudziso NTHIHI kha idzo dzi re afho fhasi.

MBUDZISO 5 (Mbudziso ndapfu)

NDI A PUTE^ˆDZA HA ITEA DEMBE

Nganeapfufhi ya "Ndi a p^ˆutedza ha itea dembe" i na zwine ya ri funza zwone (milaedza) v^ˆhutshiloni. Inwi bulani zwi^ˆtanu ni tshi tikedza nga zwi bvaho kha iyi nganeapfufhi.

[35]

KANA

MBUDZISO 6 (Mbudziso pfufhi)

AI! NDI MINI?

Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni kone u fhindula mbudziso dzi a tevhelaho:

Tsho mangadzaho v^ˆhathu ndi tsha uri Vho-Mathada vha nga vha hani na niwana na Avhaathu ngeno hu na uri vho vha vha tshi khou balelwa nga mufumakadzi wa u thoma. U balelwa havho u vha na vhana ndi tshone tshithu tsho itaho uri vha talane na mufumakadzi wavho wa u thoma. Vha zwi divhesaho ndi vha no ri Vho-Mathada ndi vha no tolou siwa vho edela vhe vhothe khishini musi hu hone mbokoti i tshi khou naka na shango.

Afha d^ˆafulani iyi ye Vho-Mathada na mufumakadzi vha vha vho dzula khayoy, ho vha hu na vhafunzi vhavhili, Mangalani na Tshitereke. Mangalani ndi mufunzi we a vha e na bvumo lihulu u ya nga he shango la ya. Musi waini yo no ya thohoni, Mangalani zwe a vha a tshi vho amba na u ita zwo vha zwi si tsha p^ˆfadza.

- 6.1 Bulani madzina a v^ˆhathu vhararu vhe vha vha vho dzula d^ˆafulani lithihi na Vho-Mathada. (3)
- 6.2 Mafhungoni aya e na vhala ni vhona zwe zwa kunga Mangalani uri a ambise Avhaathu zwi zwifhio? (2)
- 6.3 Musadzi wa vhuvhili wa Vho-Mathada ndi nnyi? (1)
- 6.4 Ndi tshini tshe tsha ita uri Vho-Mathada vha male musadzi wa vhuvhili? (2)
- 6.5 Aya mafhungo a khou bvelela v^ˆhathu vhe ngafhi? (1)

- 6.6 Ndi ufhio mushumo we wa vha u tshi shuwa nga Sofi? (1)
- 6.7 Kha nganeapfufhi iyi hu na zwithu zwi songo teaho u itwa nga mufunzi. Inwi zwi buleni. (2)
- 6.8 Sumbedzani phambano NTHIHI ya kutshilele vhukati ha Sofi na mufumakadzi wa Vho-Mathada wa vhuvhili. (2)
- 6.9 Buletshedzani mbonalo ya tshivhumbeo tsha musadzi wa vhuvhili wa Vho-Mathada. (1)
- 6.10 Kha nganeapfufhi iyi hu na zwine ra guda vhutshiloni. Zwi buleni. (2)
- 6.11 Vho-Mathada vho ri u nwa waini vha thoma u kumedza dafulani. Inwi bulani masiandaitwa o bvedzwaho nga u nwa waini na u kumedza uho. (2)
- 6.12 Mbudziso dzi tevhelaho dzi fhinduleni nga *Ee kana Hai*, ni dovhe ni tikedze phindulo yaṅu:
- 6.12.1 Mangalani ndi mufunzi a funaho vhasadzi. (2)
- 6.12.2 Sofi o tenda musi Mangalani a tshi ri u do mu fheletshedza. (2)
- 6.12.3 Vho-Mathada ndi munna we a mala mufumakadzi muthihi fhedzi. (2)
- 6.13 Kha mafhungo a tevhelaho nangani phindulo yo teaho kha nṅa dze na newa:
- 6.13.1 Avhaathu a tshi tuwa na Mangalani thoiletthe ndi musi Vho-Mathada vha tshi khou ...
- (i) kumedza (ii) nwa waini (iii) dzhia mihani (iv) la. (2)
- 6.13.2 Mufunzi we a vha e na bvumo lihulu ndi ...
- (i) Joni (ii) Tshitereke (iii) Madonono (iv) Mangalani. (2)
- 6.14 Ni vhona zwe Mangalani a ita thoiletthe na mufumakadzi wa Vho-Mathada zwi tshi anana na mushumo wawe? Tikedzani. (3)
- 6.15 Zwe Vho-Mathada vha tangana nazwo vho mala mufumakadzi wavho wa vhuvhili zwi a ni takadza kana zwi a ni pfisa vhutungu? Tikedzani phindulo yaṅu. (3)

ṰHANGANYELO YA KHETHEKANYO IYI YA C: 35

KANA/NA

KHETHEKANYO YA D: VHURENDI

MBUDZISO 7 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani tshirendo tshi tevhelaho uri ni do kona u fhindula mbudziso dzo disendekaho khatsho:

Ri londe haya hashu – T Mudau

- 1 Matsheloni ri karuswa nga nyimbo
- 2 Dzi laho thendo kha Ramakole Ene Musiki.
- 3 Maṭo a gavha lṭalazaza, naa khe ri sa fuki,
- 4 Vhududo ha ḍuvha ri sike lwashu luimbo.
- 5 Ri rende Ramakole Musiki wa mvula
- 6 O ri neaho shango, zwimela na phukha ri vhuse
- 7 Nga tshanda tshi londaho vhutshilo vhu ande,
- 8 Ri khunyeledze zwo sikiwaho nga Raluvhimba.
- 9 Yawee! iwe muthu, ngavhe u vhe muthu
- 10 Wa vhuthu- "Ubuntu" u londe.
- 11 U si vouthe wa shandukisa haya hashu
- 12 Daledale u murandoni wa tseḍa na lupfumo.
- 13 Vhekanya he wa tshinyadza; sikulula
- 14 Mvula dzi ne, milambo i elele sa mulovha.

- 7.1 Tshirendo itshi ndi tsha lushaka-de? Tikedzani phindulo yaṅu. (2)
 - 7.2 Ndi mini zwi rendaho Mudzimu nga matsheloni? (1)
 - 7.3 Hu na maipfi mararu e murendi a a shumisa ane a vha pfanywa ya ipfi *Mudzimu*. A buleni. (3)
 - 7.4 Bulani ZWIRARU zwe Mudzimu a ri nea zwone. (3)
 - 7.5 Ndi ngani mvula dzi si tsha na? (2)
 - 7.6 Neani ṭhalutshedzo dza maipfi haya: *daledale, tseḍa*. (2)
 - 7.7 Topolani linyanyu ni bule na mushumo waḷo tshirendoni itshi. (2)
 - 7.8 Ndi zwifhio zwi dinaho murendi kha tshirendo hetshi? (2)
 - 7.9 Topolani ipfi lo niwalwaho nga luambo lusili ni li niwale. (½)
- [17½]

KANA/NA

MBUDZISO 8 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani tshirendo tshi tevhelaho uri ni do kona u fhindula mbudziso dzo disendekaho khatsho:

Mukosi wa luaviavi – T Makhado

- 1 Maño u shenga ndi ha ðuvha na ðuvha
- 2 U nga u dzula nga vhutungu hu hashu
- 3 Vhutungu vhu ri navhisaho milenzhe
- 4 Ra anea one a matungu
- 5 Nga mbilu vhutungu tshone tshililo tsha vhutungu.

- 6 Namusi lashu lo shanduka Sodomu na Gomora
- 7 Lone lo rangisa vhutudzi na vhuada phanda
- 8 Zwa vha zwone phangami ya lino
- 9 Tsinyuwo tshifhatuwo tsha wa tadulu
- 10 Tsha kavha vhunga gwitha kha muvhula wa tsilu.

- 11 Mitodzi matoni a mbilu yo shingidzhelaho
- 12 Vhone vha mbilu ntswu vhe koto
- 13 Namusi vha sea vha xaxara
- 14 Sa khali tshivhasoni vha pembela
- 15 La matshelo dakalo la pfuvha nga mvuwo ya mutsho.

- 16 La namusi li kovhela khofheni ha dakalo hu songo vhonwa
- 17 Matamba a tusa tshinwi tsha dakalo muthuni
- 18 Sa tshinoni dakalo la kavha vhubvadu vha la kavha
- 19 Zwa nga shotha li rothaho thavhani dza Libanoni
- 20 Magalangafhasi a do simuwa mugugumelani thovhoni dza mbilu.

8.1 Kha mbudziso dzi tevhelaho nangani phindulo i re yone ni i niwale:

8.1.1 Kha mutaladzi wa u thoma murendi u khou sumbedza uri ...

- A vhatu vha khou diphina nga u la.
 - B vhatu hu na zwine vha shenga ðuvha liñwe na liñwe.
 - C vhatu vha khou tambula.
- (2)

8.1.2 Mafhungo a Sodomu na Gomora a wanala nga vhudalo ...

- A buguni dza vhurendi.
 - B bivhilini.
 - C buguni dza nyimbo.
 - D kha thesorasi.
- (2)

8.1.3 Gwitha ...

- A ndi tshinoni tshi no tshela vhusiku.
- B ndi tshinoni tshi no dzula madini.
- C ndi tshinoni tshi no la thoro.
- D ndi tshinoni tsha vhaloi. (2)

8.2 Ndi vhuada vhufhio he ha bvelela Sodomu na Gomora? (2)

8.3 Tshirendo itshi ndi tsha lushaka-de? (1)

8.4 Nani thalutshedzo dza maipfi haya: *phangami, magalangafhasi*. (2)

8.5 Vhudipfi ha murendi tshirendoni itshi ndi vhufhio? (2)

8.6 Topolani mutaladzi u sumbaho uri vhuada vhune ha khou bvelela shangoni ho dina Mudzimu. (2)

8.7 Tshifanyiso tsha muhumbulo tshi wanalaho kha tshitanza tsha vhuraru ndi tshifhio? (1)

8.8 U ya nga ha tshitanza tsha u fhedzisela zwi fhedzaho dakalo la vhathu ndi zwifhio? (1)

8.9 Tshirendo itshi tshi na mitaladzi mingana? (½)
[17½]

KANA/NA

MBUDZISO 9 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani tshirendo tshi tevhelaho uri ni do kona u fhindula mbudziso dzo disendekaho khatsho:

Bafanabafana – LR Ndlovu

- 1 Bafanabafana i rungunyela sa mutomba lunwenweni
- 2 I nga khomba tshitongiswa tsha mbilu
- 3 Sa madi lwanzheni, dzina la shango i mbo alamisa
- 4 Khudani nna ha sokou pfala 'Bafanabafana'

- 5 Bafanabafana iwe thobvuniwa ya lino
- 6 Ngavhe u vhe tombo ndi musi u musuku

- 7 Ngavhe u vhe luḍi, ndi musi u mutoli
- 8 Ngavhe u vhe nḍu, wo vha u tshi do vha pfamo.

- 9 Vhuthihi nga vhu nge ha guma la notshi
- 10 Ndivho na mbilu zwi vhe zwithihi
- 11 Ni si kudane sa nanga dza kholomo nga tshanu
- 12 Musi khaedu i thavha ni si dzhenwe nga nowagudu

- 13 Mulunzhedzi wa vhuthihi ha vhaṭaleli sa musomi wa tshithatha
- 14 Mukodeli wa vhuludu, ndi iwe Bafanabafana
- 15 Iwe ngwena ya Afrika, luvhomba lwa Afrika Tshipembe
- 16 Ndau i vhombaho lifhasi la tetemela.

- 17 Thuthuwedzo yau 'Madiba Magic' nga i nwelele maramboni
- 18 Iwe u shanduke tshiala tsha Afurika Tshipembe
- 19 Mihuvho na mifhululu nga zwi tavhe bonelelo kha iwe
- 20 Ngauri fhulufhelo la lushaka ndi enewe.

- 9.1 Kha tshitanza tsha u thoma topolani mutaladzi u sumbaho uri Bafanabafana ndi thimu i divhiwaho lifhasini lothe. (2)
- 9.2 Nani thalutshedzo dza maipfi haya: *khomba, mutoli*. (2)
- 9.3 Ndi tshifanyiso tshifhio tsha muhumbulo tsho shumiswaho kha mutaladzi wa vhuṭahe? (1)
- 9.4 Bafanabafana i a kunda thimu dzothe dza Afrika Tshipembe? Tikedzani phindulo yanu nga u khoutha zwi bvaho tshirendoni itshi. (3)
- 9.5 Thimu iyi ya Bafanabafana murendi u a i funa? Tikedzani phindulo yanu. (3)

- 9.6 Topolani mutaladzi u sumbedzaho uri Vho-Mandela vho dzhenelela kha u tutuwedza thimu iyi. (2)
- 9.7 Nwalani mutaladzi wa vhu 12 nga maipfi anu. (2)
- 9.8 Ndi zwifhio zwine zwa tea u tutuwedza vhatambi vha thimu ya Bafanabafana? (2)
- 9.9 Fhedzisani: Guma ndi la ... (½)
[17½]

KANA/NA

MBUDZISO 10 (Mbudziso pfufhi)

Vhalani tshirendo tshi tevhelaho u ri ni do kona u fhindula mbudziso dzo disendekaho khatsho:

Tshelede – W Silidi

- 1 U muthomi wa mirango
- 2 Iwe mulwa na tshika
- 3 U muvhuthanyi wa mirafho
- 4 Iwe muvhofhekanyi wa dzitshaka

- 5 U ita munnanna
- 6 Iwe muambadza matongo
- 7 U nea thonifho munna
- 8 Wa tshenisa midi

- 9 Wo naka wo vhifha
- 10 Wo vhifha nga muthu
- 11 Mudifho wau u a vhavha
- 12 Lunako lwau a si lwa vhuthu

- 13 U shandula mbilu-vhuthu ya vha mbilu-tombo
- 14 U sengenedza vhathu ya fhedza yo tswuka
- 15 Wa nwa mapfura ha sala marambo
- 16 Wa tekulisa nemudi vhana vha sala vha tshi sika

- 10.1 Kha tshirendo itshi murendi u khou khoda kana u khou sasaladza tshelede? Tikedzani phindulo yanu. (2)
- 10.2 Nani thalutshedzo ya mutaladzi wa vhumalo. (2)
- 10.3 Topolani mutaladzi u sumbaho uri muthu a re na tshelede u a huliswa. (2)
- 10.4 Murendi tshelede u i vhona nga ndila-de? (2)
- 10.5 Topolani mutaladzi u sumbaho uri vhaiwe vhathu a vha koni u shumisa tshelede zwavhudi. (2)
- 10.6 Ndi raimi ya lushaka-de yo shumiswaho kha tshitanza tsha u fhedzisela? I sumbedzeni. (2)
- 10.7 Ndi pfalandothe ifhio i bveledzaho asonentsi kha mutaladzi wa u fhedzisela? (1)

- 10.8 Topolani mutaladzi u sumbaho uri tshelede i a ita uri muthu we a vha o luga a vho vha na tshitu. (2)
- 10.9 Nani thalutshedzo dza maipfi haya: *mirafho, sika*. (2)
- 10.10 Tshitanza tsha vhuvhili tshi na mitaladzi mingana? (½)
[17½]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO IYI YA D: 35

MARAGAGUTE: 70